

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722200232
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Krasňan
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2022:8722200232.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Františkom Krasňanom, vo veci starostlivosti o mal. T. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N., C. XXXX/XX, t. č. bytom C. č. XX, zast. opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N., dieťa rodičov: matky, Q. N., nar. X.X.XXXX, bytom N., C. XXXX/XX a otca, N. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. I. XXX, t. č. bytom D., v konaní začatom na návrh starých rodičov: S. R., nar. XX.X.XXXX a Q. R., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom C. č. XX, o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Zveruje mal. T. R., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov S. R., nar. XX.X.XXXX a Q. R., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom C. XX.
- II. Stará matka a starý otec sú oprávnení a povinní zastupovať maloletú T. a spravovať jej majetok v bežných veciach.
- III. Matku mal. dieťaťa, Q. C. N., nar. X.X.XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. T. sumou 50,- eur mesačne, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade.
- IV. Otca mal. dieťaťa, N. R., nar. XX.X.XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. T. sumou 50,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade.
- V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 26.1.2022 podali navrhovatelia návrh na zverenie ich vnučky do ich náhradnej osobnej starostlivosti a súčasne žiadali, aby súd určil vyživovaciu povinnosť pre matku a otca mal. dieťaťa, a to každému z nich v sume 50,- eur mesačne. V návrhu uviedli, že maloletá T. bola im zverená do náhradnej osobnej starostlivosti uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 15P/166/2021 z 22.12.2021, dieťa od narodenia bývalo v domácnosti s jeho matkou a starou matkou z matkinej strany. Matka však svoje rodičovské povinnosti nezládala, od maloletého dieťaťa odchádzala aj na viac dní a nechávala ho u svojej matky. U matky je podozrenie, že užíva omamné látky a stretáva sa s ľuďmi, ktorí užívajú omamné látky. Od času, kedy je maloletá T. zverená neodkladným opatrením do náhradnej starostlivosti starým rodičom z otcovej strany, matka sa neozvala, dieťa nenavštívila a o maloletú sa nezaujíma. Len občas komunikuje s ich synom, ktorý je otcom maloletého dieťaťa a ten jej podáva informácie o maloletej. Otec mal. dieťaťa sa o svoju dcéru zaujíma, posielal navrhovateľom peniaze, navštevuje ich, avšak toho času stále býva v D., kde pracuje a v súčasnej dobe nemá v pláne sa vrátiť na výchovné Slovensko a z toho dôvodu si maloletú nemôže vziať k sebe, býva na ubytovni. Navrhovatelia sa celodenne o maloletú starajú v ich domácnosti, starý otec pracuje ako stolár, stará matka je účtovníčka, SZČO. Obaja môžu pracovať z domu a vedia maloletej poskytnúť celodennú starostlivosť.

2. Súd v zmysle § 31 ods. 2 Zákona o rodine ustanovil mal. dieťaťu opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny N. z dôvodu kolízie záujmov medzi rodičmi a mal. dieťaťom.

3. Kolízny opatrovník v správe zo šetrenia pomerov na strane mal. dieťaťa uviedol, že matka mal. dieťaťa bola dlhšiu dobu na neznámom mieste a otec mal. dieťaťa je odcestovaný za prácou v D., kde býva na ubytovni a nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa, preto je nutné maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti oboch starých rodičov, ktorí sú schopní dieťaťu poskytnúť celodennú osobnú starostlivosť. Mal. T. pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí neboli zosobášení, matka má dcéru aj z predchádzajúceho vzťahu, ktorá bola rozhodnutím súdu zverená do starostlivosti otca. Matka a mal. dieťa bývali v spoločnej domácnosti so starou matkou z matkinej strany. Od narodenia dieťaťa sa o dieťa starala matka spoločne so starou matkou, avšak od dieťaťa často odchádzala, a to nielen na pár hodín, ale aj na pár dní a nedala o sebe nikomu vedieť. V takomto období sa musela o dieťa postarať stará matka. Matka po dohovore otca sľúbila nápravu svojho správania, avšak jej sľub vydržal 2 dni, matka odišla z domácnosti od dieťaťa a odvtedy sa nevrátila. Otec vyjadril obavu, že matka sa stretáva s pochybnými ľuďmi, ktorí berú drogy. Matka sa v čase šetrenia v domácnosti dieťaťa nenachádzala, maloletá je toho času v starostlivosti starých rodičov z otcovej strany a od tejto doby matka za maloletou prišla raz, doniesla výživné a veci na oblečenie. V tom čase mal. T. spala a matka sa nezdržala a nepočkala, kým sa dieťa zobudí, aby ju videla a odišla. Otec sa z pracovných turnusov v D. vracia k starým rodičom raz za 3 týždne. Starí rodičia z otcovej strany žijú v rodinnom dvojgeneračnom dome a majú zabezpečené pre maloletú všetky potrebné veci ako oblečenie, detský kočiar, postieľku a sú schopní poskytovať dieťaťu celodennú osobnú starostlivosť, obaja pracujú ako samostatne zárobkovo činné osoby a svoju prácu môžu vykonávať aj z domu. Ich spoločný čistý príjem je približne 2.000,- eur mesačne. V domácnosti s nimi žije aj ich ďalší plnoletý syn. Na tunajšom súde prebieha konanie o úpravu rodičovských práv a povinností pod sp. zn. 14P/139/2021, kde matka podala návrh na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a žiadala otca zaviazat' výživným.

4. Na pojednávaní starý otec ako navrhovateľ trval na podanom návrhu. Uviedol, že matka nejaví záujem o dieťa, ako tesár zarobí mesačne na živnosť 1.000,- eur, je zdravý a o dieťa sa vie postarať.

5. Stará matka z otcovej strany ako navrhovateľka v 2./ rade trvala na podanom návrhu. Uviedla, že o dieťa sa starajú na základe neodkladného opatrenia, dieťa je zdravé, chodia s ním na lekárske prehliadky. O matke nemajú informácie, ale vedia, že by sa mala nachádzať niekde v D.. Matka na poslednej návšteve pred týždňom im doniesla úhrady výživného na dieťa za mesiace január, február a marec v sume 120,- eur s tým, že malú fyzicky nevidela. Syn chodíva pravidelne do D. a o dieťa sa nemôže celodenne starať, lebo na to nemá podmienky. Stará matka je účtovníčka a zarobí okolo 400,- eur mesačne. Podala si žiadosť o materský príspevok.

6. Otec maloletej súhlasil so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti svojim rodičom, lebo má za to, že o dieťa bude dobre postarané a on, keďže vykonáva práce murárske na turnusy v rámci Slovenska, k mal. chodí len občas, ako mu to vyhovuje. S matkou mal. dieťaťa je v nepravidelnom kontakte, matka o dieťa nejaví záujem, strieda zamestnania a je viac než pravdepodobné, že užíva nejaké omamné látky. Otec súhlasil s výživným 50,- eur mesačne.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že nemajú vedomosť, kde sa matka dieťaťa momentálne nachádza, otec taktiež nemá podmienky, aby sa mohol postarať o maloletú vzhľadom na jej vek, nakoľko ide o dieťa do jedného roka. Odporúčali návrhu vyhovieť a rodičov zaviazat' výživným.

8. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

10. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

11. Podľa § 45 ods. ods. 7 a 8 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

12. Preto s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol o zverení maloletej T. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, nakoľko má preukázané, že biologickí rodičia starostlivosť o maloleté dieťa nezabezpečujú, matka mal. dieťaťa opustila domácnosť, toho času sa zdržiava na neznámom mieste, o dieťa sa zaujíma len sporadicky, otec je odcestovaný za prácou dlhodobo mimo domácnosti dieťaťa, po dvoj - trojtýždňových turnusoch sa formou návštev zaujíma o mal. dcéru, ktorá je toho času zverená neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti starých rodičov z otcovej strany, títo jej zabezpečujú celodennú starostlivosť a opateru vzhľadom na nízky vek mal. dieťaťa (do jedného roka) a u ktorých neboli zistené žiadne závady v ich starostlivosti a taktiež mal. dieťa má u navrhovateľov vhodné podmienky na bývanie (postieľku, kočiar, plienky, iné zariadenie domácnosti). Dieťa má zabezpečené celodennú opateru, ako aj všetky potreby vrátane ošatenia, stravovania, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti. Navrhovatelia svoju prácu vykonávajú z domu, preto s poukazom na § 45 Zákona o rodine súd návrhu v celom rozsahu vyhovel, nakoľko je to v záujme mal. dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine súd vymedzil osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, rozsah ich práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Zároveň zaviazal matku a otca prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou vo výške po 50,- eur mesačne každého rodiča osobitne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Súd mal preukázané, že biologickí rodičia majú minimálny príjem a takéto výživné je vzhľadom na ich príjem odôvodnené aktuálnym potrebám mal. dieťaťa, ako aj možnostiam a schopnostiam rodičov.

15. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, a to tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.